

BOX IN A BOX IDEA.

TASARIM, SANAT VE FİKİR KÜTÜPHANESİ
LIBRARY OF DESIGN, ART AND IDEA

ÜCRETSİZDİR VE ALTI AYDA BİR ÇIKAR.
FOR FREE AND PUBLISHED EVERY SIX MONTHS.

— vol. 22 —

SONBAHAR 2019 AUTUMN

SAHİBİ // PUBLISHER

ersa

Ersa Mobilya San. Tic. A.Ş.
ersamobilya.com

YAYIN YÖNETMENİ

// PUBLICATION DIRECTOR

Yalçın Ata

EDİTÖR // EDITOR

Şener Yılmaz Aslan

KAPAK İLLÜSTRASYONU // COVER ILLUSTRATION

Deniz Şahin

METİN EDİTÖRÜ // TEXT EDITOR

Merve Aktaş

TASARIM // DESIGN

Şener Yılmaz Aslan

TASARIM UYGULAMA // DESIGN ADAPTER

Aslı Yazan

ÇEVİRMEN // TRANSLATOR

Aydan Açıkalin

BASKI // PRINTED BY

Mega Basım Yayın San. Tic. ve A.Ş.

KATKIDA BULUNANLAR // CONTRIBUTOR

Aydan Volkan, Burak Koçak, C. Eda Özgener Semerci,
Dilara Tekin Gezginti, Pelin Derviş

YAYIN TÜRÜ // PUBLICATION TYPE

Ücretsiz - Periyodik

For Free - Periodical

İLETİŞİM // CONTACT

Ord. Prof. Kerim Gökay Cad. No:60

Çamlıca/ Üsküdar / İstanbul

boxinaboxidea.com

*2000 adet basılmıştır // Printed in a run 2000 copies.

İÇİNDEKİLER // CONTENT

4 - Bir Kıvrımdan Öğrenebileceklerimiz ve Ersa // 8 - Akıneri Nefesli Sazlar

14 - Meyer Objects // 20 - Daniel & Oliver Piva // 26 - Atölye Mil ile Aralıktan Bakmak

32 - Bir Miras Yapısı Olarak Kütüphaneler // 34 - Zai Bodrum

Box in a Box Idea

Box in a Box Idea, mobilya alanında uzmanlaşan Ersa'nın mühendislik yeteneğini ve esnek üretim altyapısını temsil eden mimari bir konsept olarak 2011 yılında doğdu. Yalın Tan Jeyan Ülkü İç Mimarlık imzasını taşıyan iç mimari konseptinde yer alan "Box in a Box" fikri, dijital dünyada interaktif alanlara yer verme isteğinden yola çıkarak, farklı bir yöne evrildi. 2012 yılında, yerli ve yabancı tasarımcıları buluşturan en büyük sosyal platform olma vizyonuyl, Türkiye'nin tasarımcılara özel ilk sosyal ağı BoxinaBoxIdea.com ve Box in a Box Idea dergi hayata geçirildi. Zamanla farklı akımlara da kucak açan proje; müzik, fotoğraf, video enstalasyon projelerini destekledi; öğrencilerin kendilerini geliştirmelerine olanak sağladı, sanatçıların kendilerini ifade edebilecekleri bir saha açtı. Mimariden endüstriyel tasarım ve modaya, grafik tasarımdan fotoğraf ve müziğe kadar uzanan geniş bir yelpazede amatör ve profesyonel sanatçıları bir araya getiren Box in a Box Idea, kültür-sanat alanında Türkiye'nin en büyük sanal kütüphanesini oluşturma hedefiyle yoluna devam ediyor.

Box in a Box Idea was born in 2011 as an architectural concept representing the infrastructure of flexible production and high engineering skills of Ersa, which has become an expert in the furniture sector. Involved in the interior design concept that holds the signatures of Yalın Tan Jeyan Ülkü Interior Design, "Box in a Box Idea" has evolved into a different path, emerging from an idea to give a place to the interactive areas in digital world. With the vision of being the biggest social platform to bring the designers together in 2012, BoxinaBoxIdea.com, the first social network special for the investors of Turkey, and Box in a Box Idea periodical were materialized. Embracing the different trends in the course of time, the project has supported the projects of music, photography, video installation; has allowed the self-development of the students and has created an area where the artists can express themselves. Bringing together the amateur and professional designers in every area ranging from architecture to industrial design, from graphic design to photography and music, Box in a Box Idea is continuing its journey with the aim of creating the biggest virtual design library of Turkey in the field of art and culture.

ersa

Celebrate Life

Her detayda modern ve şık bir tasarımı temsil eden Lela kanep, metal ayaklarından kanep kenarlarındaki deri şeritlerine kadar baştan sona kendine özgü karakterini korumayı sürdürüyor ve kullanıldığı mekana çağdaş bir karakter kazandırıyor. ersamobilya.com

LELA Kanep Designed by Claudio Bellini
AQUA Sehpa Designed by Ersa R&D+Design Team
POLAR Koltuk Designed by Studio Balutto Associati

SALT Araştırma Ferit F. Şahenk Salonu

Fotoğraf | *Photography*: Mustafa Hazneci

BİR KIVRIMDAN ÖĞRENEBİLECEKLERİMİZ VE ERSÄ

Teması “miras” olan bu sayıya hayatını benim gibi ülkemizdeki maddi kültürün dokümantasyonuna adanmış biri yazıyorsa, kültür kavramından bağımsız konuşması mümkün değil. Hele de konunun odağında, hem maddi hem de manevi kültür açısından ele alabileceğimiz Ersä varsa.

İnternet sitesinde Ersä’nın özet olarak geçmişini, köşe taşı niteliğindeki adımlarla kronolojik dizinini okumak mümkün; bunları tekrar etmeyeceğim. Yazacaklarım ilgi alanımla bağlantılı gözlemlerim üzerine olacak. Bir başka deyişle bu yazı Ersä’nın tarihçesini ortaya koyma niyeti taşımıyor; niyet, maddi ve manevi kültür açısından birkaç saptama yapma denemesi olarak nitelenebilir ancak.

Yaşamlarımızın her anı yapıtlı çevre içindeki kimi mekanlarda, nesneler ve çeşitli araçlarla iç içe geçiyor. Kimse bu maddi varlıklardan bağımsız yaşamıyor. En basitinden, yatağımızda veya uyuyabileceğimiz düzlekler içinde yatıyor, duş alıyor, dişimizi fırçalıyor, giyiniyor, bir noktadan diğerine ulaşmaya, çalışmaya,

dünyayla iletişim kurmaya çabalıyoruz. Bütün bunlar bir dizi nesne, araç ve altyapı vasıtasıyla, bazı mekanlar içinde yaşanıyor. Bu mekan ve araçların, ve bağlantılı altyapının tasarım ve üretimlerine yönelik olarak arka planını bir araştırmacı merakı ile incelemesek bile, onlarla ilgili çeşitli anlamlarda ilişki kuruyoruz. Bazen hayatımızı kolaylaştıracak ya da güzelleştirecek, bazen statümüzü ifade edecek, çoğu zaman da sadece işlevini yerine getirecek olması gibi nedenlerle onlara göbeğimizden bağılıyız, hemen hepsi bizim için yaşamsal önemde.

Tüm gününü ekran başında, masasında geçiren birini düşünelim bir an için. O masa nasıl bir mekanda, penceresi var mı, varsa ne görünüyor, içeriye gün ışığı ve taze hava giriyor mu, dışarısı gürültülü mü, ya içerisi, çalışmaya konsantre olunabiliyor mu? Masanın malzemesi ne, sıcak mı soğuk mu, rengi, diğer özellikleri, mesela yüksekliği ne, konforu nasıl? Nasıl bir sandalyede oturuyor, kolçaklı mı, yükselip alçalabiliyor mu, dönüyor mu, tekerlekli mi, tekerlekler su gibi mi akıyor, teklıyor mu? Belini nasıl hissediyor, ya da boynunu,

sürekli bir yerleri mi ağrıyor, yoksa zamanın nasıl geçtiğini anlamadan mı çalışıyor? Peki aydınlatma? Renkleri doğru görebiliyor mu, ışık gözüne mi giriyor, yoksa gizli mi, ortam loş mu, aydınlık mı, duruma göre ayarlanabilir mi? Bütün bunlar, sözgelimi değişen iklim koşullarıyla veya kullanıcısının ruh haliyle şekillendirilebiliyor mu? Bu ortamda manevi açıdan önem taşıyan nesneler var mı? Mesela büyükbabadan kalma bir ahşap kutu; ya da kendi el emeğiyle yaptığı bir sandalye veya bir buluntu aksesuar?

Bu mekan ve nesneler, yüzyıllar boyunca verilen emeklerin birer neticesi olarak yaşamlarımızda. En yeni ve yenilikçi olanları dahi, uzun bir geçmişten geliyor; kullandığımız pek çok nesne ve içinde bulunduğumuz mekanlar kadim uygarlıkların aktarımları, bilimsel ve entelektüel birikimlerin yansıması sayesinde var veya yok. Bir sandalyenin kıvrımı hem estetik kaygılar hem de işlevsel, teknolojik ve malzemeye bağlı gerekçe ve iddialarla şekilleniyor. Bir kıvrımı, ondan altmış yıl önce yapılan ve ondan on yıl sonra yapılacaklarla aynı kefeyle koyabilir miyiz? Bunu ancak neye baktığımızı

biliyorsak anlayabiliriz. Bir kıvrımdan öğrenecek ne çok şey var! Arkaik bir işlev çoğu kez çetrefilli yollar-dan geçerek defalarca yeniden gündelik yaşamımızın parçası haline geliyor. Kullanıcı, tasarımcı, üretici ve araştırmacı olarak her birimiz onun var oluş serüvenine çeşitli düzeylerde katkılarda bulunuyoruz. Her katkı bu döngünün giderek daha sofistike hale gelmesine neden olabilir; özellikle de katkılar birbirini besler nitelikte gerçekleşiyorsa. Maddi kültür, işte bu katkı ve aktarımla ilgili bir kavram.

Altmış yılı aşan geçmişiyile Ersä, aynı zamanda üçüncü kuşağı görebilmiş ve kurumsallaşmış bir aile şirketi. Kurumsallaşma da maddi kültür ile yakından ilgili bir kavram. Kanımca, her kurumsallaşma öyküsü, maddi kültür için farklı anlamlar ifade ediyor. Bu farklılıklar hem köklerle kurulan ilişkinin hem de bugünü var etme ve geleceği kurma hedeflerinin ilkeleriyle bağlantılı kuşkusuz. İsmi korumanın ötesinde, hatta ondan bağımsız olarak, bir varoluş ilkesinden; kendini ve bağlamını tanıma, anlama, besleme, güncelleme, geliştirme ve hem kendi yaşam sürecinde hem de gelecek nesiller için (öncelikle kurum dahilinde, ama en çok da kurum dışı için) üzerinde düşünülecek, çalışılacak, ilham alınacak, tartışılacak, geliştirilecek kaynaklar oluşturmak bakımından sırtlanılan mirası taşıma misyonundan söz ediyorum. Bu açıdan bakıldığında, Ersä’nın kendi yaşam sürecini, bu eksenleri besleyen bir düşünce yapısı içinde var ettiğini görmekteyiz.

Birkaç kişisel temas ve gözlemler devam etmek istiyorum. Ersä ile ilk (dolaylı) temasım, SALT’ın kurulma aşamasında olmuştur. SALT Galata’nın kalbine, kurumun en kamusal ve kanımca en değerli ögesini, bugünkü ismiyle SALT Araştırma’yı (kurumun kendi tanımıyla “görsel pratikler, yapıtlı çevre, sosyal yaşam ve ekonomik tarih konularının ağırlıkta olduğu ihtisas kütüphanesi ile fiziki ve dijital belge ve kaynaklardan oluşan arşivi”) yerleştirme düşüncesinin filizlendiği günler. Mimari olarak son derece etkili bir tarihsel binanın, tüm katlarından temas kurulan ortak hacmi içindeki “avlu”sunu yaşatacak bu işlev, kurumun özellikle mimarlık ve tasarım arşivini besleyen, çoğaltan bir tasarım kurgusu içinde yapılandırılıyordu. Tüm binanın yeniden işlevlendirme işini üstlenen grubun (Mimarlar

ve Han Tümertekin) yanı sıra, kimi mekanlar farklı tasarım grupları tarafından ele alınmıştı. Binaın kalbi olarak niteleyebileceğimiz bu mekanı çalışan kentsel tasarım ve mimarlık bürosu ŞANALarc, yeni işlevine uygun tasarlama nosyonunu çok katmanlı olarak ele almış, tasarım ve üretim sürecine yeni işbirliklerini davet etmişti. Sadi Öziş tarafından 1960’larda tasarlanıp prototip üretimi yapılan ancak üretime geçmeyen “Rumi” isimli oturma elemanı, oğlu Neptün Öziş tarafından güncel malzemelerle geliştirilmiş ve SALT Araştırma’da kullanıma sunulmuştu. “Flying Rumi” adını taşıyan bu yeni edisyon hem karre design’ın koleksiyonuna hem de ilerleyen yıllarda Sadi Öziş’in iki diğer tasarımıyla birlikte Walter Knoll’un koleksiyonuna girecek (2015), Knoll’un Türkiye distribütörü Mozaik Design’ın İstanbul Ortaköy’deki mekanlarında düzenlenen bir etkinlikte bu tasarımların tanıtımı yapılacaktı. Düzenlediği ve yanlış hatırlıyorsam sınırlı bir davetli grubuna açık bir başka etkinlikte Mozaik, modern mobilya klasikleri arasına girmiş tasarımların güncellenmesi konusundaki incelikleri örnekleyerek tartışmaya açan bir uzman sunumunun gerçekleşmesine önyak olmuştu. Buradan tasarımın güncellenmesi konusunda birkaç noktaya daha sıçramak istiyorum. Bugün örneğin Eames’lerin 1958 tarihli Lounge Chair ünitesinin nasıl güncellendiği Vitra’nın internet sitesinden kaba hatlarıyla da olsa takip edebiliriz. Kimi başka uzmanların, özgün yapıtların konservasyon ve restorasyonu üzerinde çalıştığını görüyor, süreçlerin ne tür hassasiyetlerle yürütüldüğünü, kuramsal ve pratik bilgilerin neler olduğunu kavramaya yardımcı olacak verilere ulaşabiliyoruz. Tüm bunlar, bir birikime sahip olmak ve o birikimin paylaşılmasıyla mümkün olabiliyor.

Başlangıç noktasına geri dönecek olursak, SALT Araştırma için ŞANALarc ve Ersä “Lin” adını taşıyan bir raf sistemi tasarladılar. İlerleyen yıllarda bu tasarım, yine SALT Galata’da, SALT Araştırma koleksiyonlarından yararlanmak isteyen araştırmacılara kayıt sistemiyle hizmet veren Ferit F. Şahenk Salonu’nda da can buldu. Ersä’nın bu oluşumdaki rolünü salt raf sistemi tedarik eden bir üretici olarak görmek doğru olmaz; Ersä, bu mekan için koyduğu katkı dahil, ülkemizde katman katman gelişmekte olan tasarım

kültürünün hem üretimleriyle aktörlerinden hem de tasarım-üretim pratiklerinin belgelenmesi süreçlerinin destekleyicilerinden olmuştur. Daha sonraki yıllarda Ersä, Studio-X İstanbul’daki X-Reads kütüphanesi için de katkı verecek, ayrıca Türkiye’deki tasarım kronolojisinin çıkarılması yönünde üretilen çabaların da samimi destekçisi olacaktı: 3. İstanbul Tasarım Bienali kapsamında başlayan ve bir grup araştırmacı tarafından (kendine “Merak Kabinesi” adını vermişti) geliştirilen çalışma sonucunda 13 föy ortaya çıkmıştı. Bu föyler, Türkiye’nin son 200 yılda, tasarımın farklı alanlarında yaşanan ve eşik niteliği taşıyan aşamalarını kayda geçmeyi deniyordu. Hedef, bu dokümleri bir başlangıç noktası olarak ele alacak bir tasarım antolojisi çalışmasına başlayabilmektir. Ersä, çalışma toplantılarına katılarak kendi katkılarının ne olabileceği konusunda çeşitli düşünceler üretti. Katkıda bulunma niyetinin temelinde, zanaattan köklenen mobilya üretiminin, bizzat o kökten doğan bir kurum olarak, geçirdiği aşamaların dokümantasyonuna katkıda bulunmaktır. Bu çerçevede Ersä aynı zamanda, mobilyanın 20. yüzyıl Türkiye’sindeki tarihini dokümanle etme projesi olarak niteleyebileceğimiz Datumm’a da (Dokümantasyon ve Arşivleme: Türkiye’de Modern Mobilya) destek vermekteydi. Studio-X İstanbul’da gerçekleşen ve Merakısına Tasarım Tarihimiz: Kütüphane Buluşmaları adı verilen konuşma dizisi kronoloji denemesi çalışmalarının devamı niteliğindedir. Ersä, bu buluşmaları desteklemekle kalmadı, araştırmaların önemli çıkmazlarından biri olarak gördüğümüz kurumsal tarih yazınıdaki eksiklik konusunda saygıdeğer bir adım atarak dizinin dördüncü buluşmasının gerçekleşmesini sağladı: “Mobilyada Bir Kurumsallaşma Öyküsü: Ersä” adını taşıyan ve üç oturum halinde düzenlenen bu buluşma hem Ersä’nın hem de sektörün gelişiminden kesitler sunacak şekilde, bugünden geriye giden bir kronolojik dizilim içinde kurgulanmıştı.

Özetle bu buluşmaya da değinmek istiyorum. İlk oturum, Ersä’nın Altunizade yerleşkesinin (2016) düşünsel ve mekansal tasarımı üzerine bir anlatı içeriyordu. Bu mekanın da tasarımcısı olan ŞANALarc’ın da katılımıyla Ersä’nın, odağına tasarımı ve mimar, tasarımcı ve sanatçıları alan “fikirler evi” (Ideas House) düşün-

Fotoğraf | *Photography*: Refik Anadol

SALT Galata

cesinin nasıl geliştiği, nasıl mekansallaştığı ve tasarım kültürüne verdikleri katkıyı çoğaltmak için nasıl programlandığı aktarıldı. Bu oturum, 2010 yılında Ersâ'nın İstanbul Terrace Fulya'daki teşhir alanı için mekansal bir kurgu oluşturma işleviyle geliştirilen “Box in a Box Idea” girişiminin düşünsel öyküsü, Ece Yalım Design Studio ile uzun sürecek işbirliği için atılan ilk adımların anlatısıyla birleşerek devam etti. Böylece merkezi Ankara'da olan Ersâ'nın, farklı aktörlerin katkısına açık bir yapıda, İstanbul'daki kökenişi ortaya konuluyordu. Takip eden oturumda, Kelebek Mobilya sürecinden kesitler sunarak modüler mobilya konusunu tartışmaya açan yüksek mühendis Ercan Sayarı'nın ve eğitim süreci ile standart ve normlardaki gelişmeleri aktaran teknik öğretmen ve eğitimci Fikret Umudum'un anlatılarıyla sektöre daha geniş bir alandan bakma fırsatı doğdu. Son oturumda ise, Ersâ'nın kurucusu rahmetli Metin Ata'nın kurumun başlangıç öyküsünü ve ilkelerin anlattığı 2011 tarihli videoyu takiben kurumun ikinci kuşak yöneticileri Erol Ata ve Ercan Ata ile üçüncü kuşak yöneticisi Yalçın Ata, zanaattan endüstrileşmeye giden yoldaki süreçlerinden söz ederek anlatıyı geliştiren katkılar verdiler.

Yazı boyunca en az Ersâ kadar farklı kurum, kişi, tasarım, üretim ve yapılanmaları konu edinmekteki niyetimin anlaşılır olduğuna inanmak istiyorum. Bu kişisel bellek haritasını paylaşmaktaki niyetim, maddi ve manevi kültürde hepimizin payı olduğunu, her katkının onun tekil özelliklerinin ve bağlamlarının ötesine geçerek birbirini etkilediğini, bu etkilerin ancak dokümaneti edilip paylaşıldıkça güçlendiğini vurgulamak. Bu bağlamda, nitelikli ürünleriyle tanıştığımız Ersâ'nın aynı zamanda kendi kökleri ve gelişim süreciyle kurduğu ilişkiyi belgelemesini, dokümaneti etmesini, paylaşmasını ve başka aktörlerle de katarak tartışmaya açmasını sadece kurumun gelişmesi açısından değil, tasarım kültürünün gelişmesi açısından da okumak ve değerini teslim etmek gerekiyor. Kuşkusuz bu değer, Ersâ'nın sahip olduğu mirası salt ailevi değil, bir kültürel miras olarak değerlendirmesinden kaynaklanıyor.

1. Ersâ'nın, kurucusu Metin Ata'nın 1962 tarihli kırmızı sandalye ve sehpasının, kurumun 60. yılında yeniden, bu kez başka bir tasarımcı, Burak Koçak tarafından yorumlanarak üretilmesi sürecine bu açıdan bakmak bize değerli iç görüler veriyor.

2. “Türkiye Tasarım Kronolojisi | Deneme” adını taşıyan bu çalışma kapsamında hazırlanan föylere ulaşmak için: www.bizinsanmiyiz.iksv.org/turkiye-tasarim-kronolojisi-deneme/

3. Datumm için bakınız: www.datumm.org/welcome

4. Mobilyada Bir Kurumlaşma Öyküsü: ERSA - 1. Oturum | Studio-X İstanbul için bakınız: www.youtube.com/watch?v=UzG4jJUTicA&t=29915

5. Mobilyada Bir Kurumlaşma Öyküsü: ERSA - 2. Oturum | Studio-X İstanbul için bakınız: www.youtube.com/watch?v=xgGQx-vBVoo

6. Mobilyada Bir Kurumlaşma Öyküsü: ERSA - 3. Oturum | Studio-X İstanbul için bakınız: www.youtube.com/watch?v=nmkqBeNbvQo

ERSA AND WHAT A CURVE CAN TEACH US

If someone - like me - who has devoted her life to documenting the material culture of our country is writing for an issue themed ‘heritage,’ it is not possible for her to forego the concept of culture. Especially when the central topic is Ersâ, which we can address with a view to both material and non-material culture.

I will not go into Ersâ's history since it is already available on the website with milestones in chronological order. Instead, I will discuss topics that interest me based on my observations. In other words, this article does not intend to tell Ersâ's history, and it can only be described as an attempt to make some determinations with respect to good intentions, and material and non-material culture.

We spend almost every moment of our lives in constructed environments, surrounded by various tools and devices in spaces or vehicles. And no one lives without these material assets. In the simplest manner, we lie in a bed or on some other form in which we can sleep, take a shower, brush our teeth, get dressed, try to get to one place from another, work, and attempt to communicate with the world. All of these happen within various spaces through a series of objects, vehicles and infrastructure. Even if we do not examine the background of these spaces and tools and the associated infrastructure in terms of their design and production with the curiosity of a researcher, we connect with them in various contexts. We rely on them, sometimes for making life easier or more beautiful, sometimes to express our status, and mostly for serving a purpose, but always for some vital function.

Let us imagine for a moment a person who spends the entire day looking at a screen, sitting at a desk. What is the space like where this desk placed, does it have a window, and if so what does it overlook, does it let in daylight and fresh air, is the outside noisy, or is it possible to concentrate on work? What is the desk made of, is it warm or cold, what color is it, what are some of its other features like height and comfort, etc.? What is the chair like, does it have armrests, is its height adjustable, does its swerve, is it on wheels or fixed, do wheels glide or get stuck? How does it make the back or neck feel, does it give headaches, or does it help work without noticing how time passes? What about lighting? Does it show the colors accurately, is it glaring or concealed, is the ambience dark or bright, are the lights dimmable? Is it possible to adjust all these fixtures, let's say, according to changing climates or the mood of the user? Does the setting have objects with some spiritual or moral meaning? Like a wood box from a grandfather, a handmade chair or an accessory found somewhere?

These spaces and objects are in our lives today as a culmination of all the endeavors over several centuries. Even the latest and most innovative ones come from a long history with many objects we use and spaces we exist in reflecting the knowledge and wisdom of ancient civilizations, scientific and intellectual accumulation. The curves of a chair are shaped by aesthetic concerns as well as reasons and ambitions related to function, technology and materials. Can we equate a

curve with the one that was made sixty years ago or the one that will be made ten years later? We can only understand this if we know more about what we look at. We can learn so much from a curve! An archaic function can go through complicated stages and later become a part of our daily life again. As users, designers, manufacturers and researchers, we all contribute to its existence on various levels. All contributions can make this cycle increasingly sophisticated, especially if they foster one another. Material culture is a concept about these contributions and exchanges.

With more than sixty years of history, Ersâ is also a family business that continues with its third generation today as a corporation. And a corporate, institutionalized structure is also closely related to material culture. In my opinion, the stories of corporations have different meanings in relation to material culture. These differences are undoubtedly connected to both the relationships linked with the corporations' roots and also the principles and objectives of being relevant today and building the future. Beyond preserving a name, and in fact regardless of it, I am talking about a principle of survival, a mission to carry a legacy forward with future generations in mind (first, those within the organization but more so, those on the outside) while recognizing, understanding, nourishing, updating, improving itself and its relevance as well as creating the resources to think about, work on, draw inspiration from, and develop. In this context, we see that Ersâ has created its own lifecycle within a thought structure that fosters these pillars.

I would like to continue with a few personal notes and observations. My first - indirect - contact with Ersâ was during the establishment of SALT. It was during the days when the idea of positioning SALT Research, as it is known today, which was the most public and - in my opinion - the precious aspect of the institution, at the heart of SALT Galata was beginning to flourish. The institution describes SALT Research as “a specialized library and archive of resources about visual practices, constructed environment, social life and economic history”. This function, which would create a “courtyard” among the common spaces and that could be accessed from all floors of a highly effective historical building, was constructed with a design approach that especially fed and enriched the architecture and design archive of the organization. In addition to the group (Architects and Han Tümer-ekin) that undertook the mission of giving function to the entire building, some spaces were addressed by other design groups. ŞANALarc, the urban design and architecture office that worked on this space, which could be defined as the heart of the building, addressed the notion of designing it to serve its new function in multiple layers, and invited new collaborations to the design and production process. “Rumi,” the chair that Sadi Öziş designed in the 1960s, the chair that was prototyped but never produced, was updated by the designer's son Neptün Öziş with new materials and used at SALT Research. This new edition called the “Flying Rumi” would go on to be a part of karre design

Fotoğraf | Photography: Şener Yılmaz Aslan

collection and later (2015) included in the Walter Knoll collection along with two other designs by Sadi Öziş. Mozaik Design, the Knoll distributor in Turkey, organized an event in their space in Ortaköy, İstanbul to promote these designs. At another event organized by Mozaik with a limited number of guests - if I remember correctly - a presentation by an expert took place, starting a discussion about updating modern furniture classics by offering examples of subtleties in such renewals. At this point, let me touch on a few other issues about updating designs. Today, we can follow how, for instance, the Eames Lounge Chair of 1958 was updated on the Vitra website, even if roughly. We also see that some other experts are working on the conservation and restoration of original works, and access the data to help us understand the sensibilities in the design processes as well as the theoretical and applied information. All of these can be possible by having and sharing knowledge and experience.

Going back to the beginning, ŞANALarc and Ersâ designed a shelf system called Lin for SALT Research. In the years that followed, this design also came to life at SALT Galata's Ferit F. Şahenk Hall, which caters to researchers seeking to benefit from the SALT Research collections with a records system. It would not do justice to Ersâ if we simply see its role in this process as a pure shelf system manufacturer because the company has always been both a key player in the gradually developing design culture in our country including its contributions to this space and also a supporter of documenting the design-production practices. Ersâ would go on to contribute to the X-Reads library of Studio-X İstanbul, and wholeheartedly support the efforts toward documenting a chronology of design in Turkey: As a result of a study that was launched during the third İstanbul Design Biennial by a group of researchers (self-named the “Curiosity Cabinet”), 13 flyers were created. These flyers attempted to record the evolution of design in Turkey in the last 200 years with milestones in a number of areas. The objective was to start creating a design anthology that would take these milestones as starting points. Ersâ participated in the study meetings and offered various ideas about what its

contributions could be. Ersâ's intention for contributing was based on its desire to document the stages of furniture production that evolved from a craft, just like the legacy of the company. In this respect, Ersâ also supported Datumm that could be described as a project to document the history of furniture in the 20th century Turkey (Documents and Archives: “Türkiye’de Modern Mobilya” - Modern Furniture in Turkey). The talk series called “Our Design History: Library Get-Togethers” at Studio-X İstanbul was a continuation of the chronology studies. Ersâ not only supported these meetings, but also took a respected step to remedy the lack of literature on institutionalized history, which was considered a major obstacle of the research, and hosted the fourth installment of the series. These get-togethers, titled “A Story of Institutionalization in Furniture: Ersâ,” were conceived to offer a look into Ersâ and the development of the industry in three sessions in a backward chronological order from present day to the past.

I would like to briefly mention this meeting as well. The first session involved a talk on the intellectual and spatial design approach of Ersâ's Altunizade campus (2016). With the participation of ŞANALarc, the designers of this space, the talk focused on how Ersâ, the idea of “Ideas House” that places design and architects, designers and artists at its core developed, how it came to life as a space, and how it was conceived to encourage their contribution to design culture. This session continued with a discussion on the thought process of the “Box in a Box Idea” initiative, developed in 2010 to create a spatial narrative for Ersâ's exhibition space in İstanbul Terrace Fulya, combined with the first steps of the long-term collaboration with Ece Yalım Design Studio. This presented how Ersâ, whose headquarters is in Ankara, took new roots in İstanbul with a structure open to the contribution of different players. The following session offered an opportunity to look at the industry from a wider perspective with talks by engineer Ercan Sayarı who opened a discussion about modular furniture with a view to the Kelebek Mobilya process, and technical instructor and teacher Fikret Umudum who spoke about the teaching process and the latest developments in standards and norms. In the final

session, Erol Ata and Ercan Ata, the company's second generation directors, and Yalçın Ata, a third generation executive, spoke about their journey from craft to industrialization after a 2011-dated video featuring the late Metin Ata, Ersâ's founder, telling the birth story and principles of the company was shown.

I hope that my intentions about making this article about the different institutions, people, design, production and structuring as much as Ersâ have been clear. My objective for sharing this personal journey down memory lane is to emphasize that we all have a share in the material and non-material culture, that each contribution goes beyond its individual characteristics and contexts and affects one another, and that these effects are strengthened to the extent that they are documented and shared. In this context, we need to address and give credit to the way that Ersâ, which we know for its high quality products, documents and shares the relationship it establishes with its roots and development process, and how it initiates a discussion by inviting other parties, not only in terms of the company's development but also the evolution of design culture. The credit that Ersâ undoubtedly deserves is rooted in the way that the company upholds its heritage both as a family value and also a cultural aspect.

1. Looking at the creation and production process of the iconic red chair and side table of 1962 designed by Metin Ata, the founder of Ersâ, this time reinterpreted by another designer, Burak Koçak, on the occasion of Ersâ's 60th anniversary gives us valuable insights.

2. For more on the flyers prepared for “Türkiye Tasarım Kronolojisi | Deneme” (A Chronology of Design in Turkey | An Essay): bizinsanmiyiz.iksv.org/turkiye-tasarim-kronolojisi-deneme/

3. For more about Datumm: www.datumm.org/welcome

4. Mobilyada Bir Kurumlaşma Öyküsü: ERSA (A Story of Institutionalization: ERSA) - Session 1 | Studio-X İstanbul - video link: www.youtube.com/watch?v=UzG4jJUTicA&t=29915

5. Mobilyada Bir Kurumlaşma Öyküsü: ERSA (A Story of Institutionalization: ERSA) - Session 2 | Studio-X İstanbul - video link: www.youtube.com/watch?v=xgGQx-vBVoo

6. Mobilyada Bir Kurumlaşma Öyküsü: ERSA (A Story of Institutionalization: ERSA) - Session 3 | Studio-X İstanbul - video link: www.youtube.com/watch?v=nmkqBeNbvQo